

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Rayon/ Munițipiy

Yaşamak eri

Üretmək kurumları:

Üörenicinin adı, soyadı

1-inci TEST

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI

**ALIŞTIRMAK İÇİN TESTLÄR
LİŞTEY ÇEVİRİMİ**

Real profili

Fevralın, 2021

Tamannamak vakıdı – 180 minut

Lääzimnı tedariklär: *maavi renkli kalem.*

Üörenici için nasaatlar:

- Dikat oku herbir cümleyi, verilmiş işi tamanna.
- Kendibaşına işlä.

İi saatlan!

Toplam sayısı: _____

Real prof. lab. (1)

Gagauzlarada çamurculuk – o bir büyük poeziyadır. Hazırlamaa çamuru deyni, ona lääzim çok kaçınmaa.

...Bir vakıttan sora ona yaklaştı bir genç hem kaavi çocuk, deyip: “Ver, Petri aga, bän dä biraz keseyim”. Ama kesici buna bakmayarak salladı kafasını, sansın ürküttü sinää kulaandan, da taa hızlı urdu kazmayı. Arada-sırada, bir plat kestiynän, bay Petri çıktı kuyudan biraz dinnenmää bir körpä zerdeli aaççaazın gölgesindä. O gücülä kalkardı erindän da, sallanarak, gidärdi genä kuyuya dooru kazmaylan, angısını brakmadı elindän.

Çamur artık azaldıydı, duarlar da bitär gibi olduydu, ama sıcak taa da koyulaşdı, kalın kara kaşlardan ter süzülärdi kesicinin gözlerinä. Urdukça-çektekçä kazmayı, ensesindä damarlar, şışıp, uzanardılar ensäylän bilä. Şindi onun öryüşü benzärdi bir sarfoşun öryüşünä. Hepsimizin cannarımız acıdydı bu adama, ama nekadar da keskin baarmasayıdilar, versin kazmayı, o kimseyä onu inanmadı. Salt bitkidä, açan isteyip silkmää kazmayı çamurdan, urdu onun küplesini bir taşa, kazmanın sapı oldu iki parça, kesici yıkadı kazmayı bir kada içindä dä koydu onu dinnensin duarın boyunda. Kesicinin dä ikincilää işidildi sesi: “Şükür, Allahım, ani yardım ettin da bitirdik zeetsiz”. “Zeetsiz mi?” – düşündüm bän.

Sansın geldi sarmaşayım bu kaavi adama da öpeyim onun kısacık sert sakalcını, deyip: “Helal adamsın, Petri aga”. Okadar kuvet verdiyi o bizä, gençlerä, ani işi başardık tez hem kurajlan.

(S. Ekonomov “Çamurcular”)

Nr.	İtemnär	Ballar	
I.	Verili fragmentä analiz yapın	19 bal	
1.	Verili soruşlara cuvap verin: a) bir genç hem kaavi çocuun sözünü Petri aga ne türlü cuvap verdi? <i>(1 cümle)</i> <hr/> <hr/> b) 3 nişannık kullanıp, Petri agaya harakteristika verin. <i>(3 cümle)</i> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1	L 0 1
		L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

2.	Neçin lääzim çok kaçınmaa çamuru hazırlamaa deyni? Bu protesy yazdırın. (3 cümlä)	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	“...ama sıcak taa da koyulaşardı...” cümledä koyulaşardı lafin maanasını açıklayın. (1 cümlä)	L 0 1 2	L 0 1 2
4.	“ Zeetsiz mi? ” – düşündüm bän. Siz nesoy düşünersiniz? Fikirinizi açıklayın. (3 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5.	Bulun da sıralayın üç artistik kolaylıı, angılarını avtor kullanmış bu fragmenttä. Onnarı çıkarın, ne olduunu – belli edin.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

II.	Aşağıdakı soruştara cevap verin	23 bal	
1.	Verili işliklerin <i>urdu</i> , <i>başardık</i> morfolojiya nişannarını (<i>çalımı</i> , <i>zamanı</i> , <i>üzünü</i> , <i>sayılığını</i>) yazın. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2.	Üçüncü abzaştan <i>dört</i> baalayıcı çıkarın. Ne türlü baalayıcı onnar, açıklayın. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3.	Aşağıdakı lafların morfema strukturasını belli edin: <i>dostlukta-</i> _____ <i>aaççaazın -</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4.	Teksttan <i>iki</i> adlık gösterek halında çıkarın. Herbirinin birer bellilikçi lafbirleşmesi kurun. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	Çizili cümlenin sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

	III. Mini-yaratma		40 bal
		L	L
	“ <i>Adama zaamet getirer kismet...</i> ” temasına göre kısadan (<i>1 sayfa</i>) kendi fikirlerinizi açıklayın. Fikirlerinizi açıklamaya deyni, aşaadakı planı hesaba alın:	0	0
1.	Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekili hem temanın (konunun) baalantısı olsun.	2	2
		4	4
		6	6
		8	8
		10	10
		12	12
2.	Fikirinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).	L	L
		0	0
		2	2
		4	4
		6	6
		8	8
		10	10
3.	Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lääzimni materialı kullanın.	L	L
		0	0
		2	2
		4	4
		6	6
		8	8
		10	10
4.	Derindän kendi bakışınızı, pozīıyanızı, kişiliininizi gösterin.	L	L
		0	0
		2	2
		4	4
		6	6
		8	8

